

รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยใช้แนวทางการเรียนรู้ แบบร่วมกันของผู้เรียนระดับบัณฑิตศึกษา

The Self Directed Learning Model Through Social Media of Graduate Students by Collaborative Learning

ฐิติรัชฎาญ์ แก่นเพชร¹, ดร. ชไมพร ดิสถาพร², รศ.ดร. สาโรช ไศกริรักษ์³, รศ.ดร. พร ศรียมก⁴

¹นักศึกษาลัทธิปริญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต, ^{2,3,4}ที่ปรึกษา
การศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
E-mail address: thitirussaya@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยใช้แนวทางการเรียนรู้แบบร่วมกันของผู้เรียนระดับบัณฑิตศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยใช้แนวทางการเรียนรู้แบบร่วมกันของผู้เรียนระดับบัณฑิตศึกษา ขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบ มี 2 ขั้นตอน คือ ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และพัฒนารูปแบบ มีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาของสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชา 27704 สัมมนาทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบมีองค์ประกอบที่สำคัญ 6 องค์ประกอบ คือ (1) กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (2) แบ่งกลุ่มทำงานและวางแผนการเรียนรู้ (3) ตกลงร่วมกัน (4) ระดมสมอง (5) นำเสนอผลงาน และ (6) ประเมินผลการเรียนตนเอง ผลการประเมินรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า รูปแบบสอดคล้องกับการนำตนเอง สื่อสังคมออนไลน์ แนวทางการเรียนรู้แบบร่วมกัน และสอดคล้องกับวิธีการเรียนระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.6-1.0

คำสำคัญ: รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง, สื่อสังคมออนไลน์, การเรียนรู้แบบร่วมกัน

ABSTRACT

This article is a part of “The development of the self-directed learning model through the use of the social media through collaborative learning”. The purposes of this research were to develop of self-directed learning model through the social media content created by graduate students through collaborative learning. The steps in the development model has two phases: the relevant information and development model. The sample consisted of thirty 30 graduate students studying Education at Sukhothai Thammathirat

Open University who took the 27704 Seminar on Technology and Communication studies, in the second semester of 2015 academic year. The results were as follows: the model consisted of (1) the goal of the study; (2) divided into groups to work, plan and study; (3) establishing agreement; (4) brainstorming; (5) presenting the work; (6) self evaluation. The result of the opinions of the experts found that the model was the same as the self-directed learning model through the social media of graduate students by collaborative learning used in a graduate study in Sukhothai Thammathirat Open University. The IOC was 0.6–1.0.

Keyword: self directed leaning model, social media, collaborative learning

บทนำ

จากงานวิจัยเรื่อง ความคาดหวังของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการเรียนในระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ของนางลักษณ รุ่งวิทยากร (2556, หน้า 78–83) พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาโทรุ่นปีการศึกษา 2550 เลือกเรียน มสธ. เนื่องจากเรียนด้วยระบบการศึกษาทางไกลสามารถเรียนด้วยตนเองได้ นักศึกษาต้องการความก้าวหน้าและความสำเร็จในอาชีพ และหลักสูตรตรงกับความต้องการที่ตรงกับอาชีพที่กำลังทำ ปัจจัยที่ทำให้เลือกเรียน มสธ. คือ เลือกจากรูปแบบการจัดการศึกษาของ มสธ. แนวคิดการศึกษาทางไกลที่เรียนด้วยตนเอง ค่าใช้จ่ายในการศึกษาและหลักสูตรการศึกษา การวิจัยพบว่า ความคาดหวังเมื่อสำเร็จการศึกษาจะมีความรู้ความสามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี มีความภูมิใจมั่นใจในตนเองมากขึ้น ส่วนความคาดหวังต่อระบบการศึกษาทางไกลที่เรียงตามลำดับความสำคัญคือ (1) ความคาดหวังต่อผู้สอน คือหวังว่าผู้สอนจะมีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่สอน (2) ความคาดหวัง

ปีที่ 11 ฉบับที่ 21 มกราคม – เมษายน 2560
Vol.11 No. 21 January – April 2017

ด้านบริการ หวังว่ามหาวิทยาลัยจะมีระบบบริการเอื้อต่อการเรียนทางไกล (3) ด้านกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ หวังว่า การเข้าร่วมสัมมนาเสริม/เข้มจะช่วยให้มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการเรียนมากขึ้น ช่วยสร้างเครือข่ายด้านการศึกษาและด้านสังคม เช่น รู้จักเพื่อนมากขึ้น มีการแบ่งปันความรู้ให้เก้กัน และกัน ช่วยเหลือให้คำปรึกษาหารือระหว่างนักศึกษาด้วยกันและอาจารย์กับนักศึกษา และช่วยเสริมความมั่นใจในการนำเสนอผลงานการอภิปรายผล และ (4) ด้านสื่อการเรียนการสอน มีความคาดหวังว่ามหาวิทยาลัยจะมีเครือข่ายการยืมและคืนสื่อทั่วประเทศ มีระบบสืบค้นที่ช่วยให้เรียนง่ายขึ้น จากงานวิจัยนี้จะเห็นได้ว่า การศึกษาในระบบการศึกษาทางไกลใช้การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นหลัก สามารถเรียนรู้ได้ทั้งแบบเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ผู้วิจัยจึงนำหลักของการเรียนรู้แบบร่วมกัน (Collaborative Learning) ซึ่งเป็นวิธีการที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เป็นกลุ่มเล็กๆ โดยผู้เรียนแต่ละคนต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และความสำเร็จของกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการแบ่งปัน

ทรัพยากรในการเรียนรู้ สมาชิกแต่ละคนต้องมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้และมีภาระงานของตนเอง พร้อมกับการสร้างปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกในกลุ่ม โดยมีจุดมุ่งหมายคือความสำเร็จของแต่ละบุคคลและความสำเร็จของกลุ่ม (York, 2003; อรพรรณ พรสีมา, 2540)

นอกจากการนำหลักของการเรียนรู้แบบร่วมกันมาใช้แล้ว ผู้วิจัยยังนำสื่อสังคมออนไลน์ มาใช้ในการเชื่อมโยงในสังคมออนไลน์ หรือสังคมเสมือน หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เป็นความก้าวหน้าของระบบอินเทอร์เน็ตโดยผ่านโปรแกรมสื่อสังคมออนไลน์ที่แพร่กระจายในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างรวดเร็ว และสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงสังคมในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การแพร่กระจายของสื่อทำได้ง่ายตาย เกิดจากการแบ่งปันเนื้อหา เป็นการสร้างการสนทนาที่สามารถให้ผู้เข้าร่วมสนทนาสามารถสนทนาได้หลายคน สังคมออนไลน์ยังเป็นช่องทางสำหรับการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เปิดโอกาสให้ผู้ใช้งานสื่อสังคมออนไลน์สามารถสร้างเนื้อหาได้ด้วยตนเอง (สถาบัน กศน.ภาคกลาง สำนักงาน กศน., 2558, หน้า 2) โปรแกรมเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในปัจจุบันคือ เฟสบุ๊ก (Facebook) และไลน์ (Line) (ETDA, 2559) พบว่า มีผู้ใช้งานโปรแกรมเครือข่ายสังคมออนไลน์ร้อยละ 96 หรือบัญชีผู้ใช้งานเฟสบุ๊กมีถึง 200 ล้านบัญชี ซึ่งหากนับเฟสบุ๊กเป็นบุคคลในประเทศแล้วจะถือว่าเฟสบุ๊กมีประชากรเป็นอันดับ 3 ของโลก (วิยะดา ลูมีชฉิมมา, 2554, หน้า 151)

การเรียนการสอนมีความพยายามที่จะนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้อย่างกว้างมากขึ้นทั้งการเรียนในระบบโรงเรียนและการศึกษาทางไกล บทบาทของ

คอมพิวเตอร์พกพาอย่างเช่นโทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก กับสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้แบบใหม่ที่เด่นชัด ทำให้ผู้สอนต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทจากสอนแบบบรรยายหน้าชั้นเรียนมาเป็นการชี้แนะผู้เรียนให้ทำกิจกรรมมากขึ้น ประสิทธิภาพของระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้การสืบค้นของผู้เรียนง่ายขึ้น สามารถค้นหาความรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนหรือกับผู้สอนได้แม้จะอยู่ห่างไกลกัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554, บทคัดย่อ)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีแนวความคิดในการนำสื่อสังคมออนไลน์ที่มีความนิยมอย่างเช่น ยูทูปและไลน์ (ETDA., 2559) นอกจากนี้ยังนำ Youtube และ Google Doc มาช่วยในการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาโท เพื่อให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านแหล่งความรู้ต่างๆ บนอินเทอร์เน็ต จึงดำเนินการวิจัยการพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ร่วมกับการเรียนรู้แบบนำตนเอง และการเรียนรู้แบบร่วมกันเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและมีการเรียนรู้ร่วมกันได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมกันของผู้เรียนระดับบัณฑิตศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบ การนำตนเอง สื่อ

สังคมออนไลน์ การเรียนรู้แบบร่วมกัน และ การศึกษาทางไกลจากเอกสาร บทความ และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศไทยและ ต่างประเทศ แล้วนำมาวิเคราะห์รูปแบบ เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมกันของผู้เรียนระดับบัณฑิตศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 นำรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมกันของผู้เรียนระดับบัณฑิตศึกษา มากำหนดประเด็นในการประเมินความสอดคล้องของรูปแบบ แล้วนำแบบประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ที่เป็นตัวแทนในด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา การศึกษาทางไกล และ การศึกษานอกระบบ ประเมินความสอดคล้องระหว่างรูปแบบ การนำตนเอง

สื่อสังคมออนไลน์ การเรียนรู้แบบร่วมกัน และการศึกษาทางไกล จากนั้น นำผลการประเมินความสอดคล้องมาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบ ได้รูปแบบที่สามารถนำไปใช้ทดลองได้ต่อไป

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้เรียนระดับบัณฑิตศึกษาของสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 381 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเลือกแบบง่ายได้ ผู้เรียนของสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช แขนงวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชา 27704 สัมมนาทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 30 คน

ผลจากการวิจัย สรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบ การนำตนเอง สื่อสังคมออนไลน์ การเรียนรู้แบบร่วมกัน และ การศึกษาทางไกล

รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมกันของผู้เรียนระดับบัณฑิตศึกษา เป็นการผสมผสานทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้วย 5 ขั้นตอน คือ (1) การวินิจฉัยความต้องการเรียนรู้ (2) กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (3) วางแผนการเรียนรู้ (4) ดำเนินการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้ (5) ประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง ส่วนแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมกัน ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน คือ (1) การแบ่งกลุ่มทำงาน (2) การประชุมวางแผนสร้างข้อตกลงร่วมกัน (3) การร่วมมือกันระดมสมอง (4) การนำเสนอผลงาน (5) การอภิปรายและสรุปผล

เมื่อนำลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการเรียนรู้แบบร่วมกันมาผสมผสานกันจะได้ กระบวนการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมกันของผู้เรียนระดับบัณฑิตศึกษา 6 ขั้นตอน คือ (1) กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (2) แบ่งกลุ่มทำงานและวางแผนการเรียนรู้ (3) ตกลงร่วมกัน (4) ระดมสมอง (5) นำเสนอผลงาน (6) ประเมินผลการเรียนตนเอง

ผ่านบริบทของการเรียนการสอนทางไกลที่มีลักษณะที่เกิดจากการสังเคราะห์มีลักษณะ 5 ข้อ คือ (1) ไม่มีชั้นเรียนประจำ (2) ผู้เรียนกำหนดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (3) ใช้สื่อหลัก สื่อเสริม (4) ควบคุมคุณภาพของระบบการศึกษาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ (5) ช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่าง

ผู้เรียน ผู้สอน และสถาบันการศึกษามีหลากหลาย สามารถนำมาเขียนเป็นรูปแบบได้ดังนี้

ภาพ 1 รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมกันของผู้เรียนระดับบัณฑิตศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมกันของผู้เรียนระดับบัณฑิตศึกษา

ผลการประเมินความสอดคล้องของร่างรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมกันของผู้เรียนระดับบัณฑิตศึกษา ในด้านการพัฒนารูปแบบ การนำตนเอง สื่อสังคมออนไลน์ การเรียนรู้แบบร่วมกัน และการศึกษาทางไกล ดังนี้

1. ความสอดคล้องระหว่างรูปแบบกับการนำตนเอง ในด้านหลักการเรียนรู้ บทบาทของผู้เรียน บทบาทของผู้สอน กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน IOC = 1 ยกเว้น ข้อย่อยที่ 1.2.4 สามารถตั้งคำถามนำไปสู่ความรู้ที่ต้องการได้มี IOC = 0.6

2. ความสอดคล้องระหว่างรูปแบบกับสื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ facebook Line Youtube และ Google Docs ในด้านประโยชน์ในการเสริมสร้างสติปัญญาและความรู้ด้านต่างๆ ประโยชน์ด้านกระบวนการสื่อสาร การมีส่วนร่วม และการสร้างสังคม ประโยชน์ด้านการเสริมสร้างแรงจูงใจ คุณประโยชน์ด้านการบริหารจัดการ IOC = 1 ยกเว้น ข้อย่อยที่ 2.3.2 ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความมานะพยายามในการเรียนรู้ IOC = 0.6

3. ความสอดคล้องระหว่างรูปแบบกับแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมกัน IOC = 1 ยกเว้น ข้อย่อยที่ 3.3 ผู้เรียนสามารถใช้เทคนิคที่ให้ความสนใจเกี่ยวกับการเขียนสรุปเนื้อหาทั้ง 15 หน่วย IOC = 0.6

4. ความสอดคล้องระหว่างรูปแบบกับวิธีการเรียนระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช IOC = 1 ยกเว้น ข้อย่อยที่ 4.1 ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าโดยยึดสื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อหลัก IOC = 0.6

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบ การนำตนเอง สื่อสังคมออนไลน์ การเรียนรู้แบบร่วมกัน และการศึกษาทางไกล สอดคล้องกับ งานวิจัยของ เทพยพงษ์ เศษศีมบง (2554) เรื่อง ผลการเรียนรู้ด้วยอิเล็กทรอนิกส์แบบเรียนรู้ร่วมกันผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อความสามารถทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาระดับ

ปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา สื่อการศึกษาเบื้องต้น ของนักศึกษาที่เรียนด้วยอีเลิร์นนิ่งแบบเรียนรู้ร่วมกันผ่านสื่อสังคมออนไลน์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ความสามารถทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาที่เรียนด้วยอีเลิร์นนิ่งแบบเรียนรู้ร่วมกันผ่านสื่อสังคมออนไลน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$ และ S.D. = 0.68) และความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนด้วยอีเลิร์นนิ่งแบบเรียนรู้ร่วมกันผ่านสื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.13$ และ S.D. = 0.74) และสอดคล้องกับ อภากร โพธิ์ตัง (2557) เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบใฝ่รู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ร่วมกันตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมกัน Collaborative Learning และแนวคิดการเรียนรู้แบบสอนน้อยแต่เรียนรู้มาก Teach Less Learn More ในรายวิชา 1122201 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พบว่า พฤติกรรมการเรียนรู้หลังเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบใฝ่รู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ร่วมกันตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมกัน Collaborative Learning และแนวคิดการเรียนรู้แบบสอนน้อยแต่เรียนรู้มาก Teach Less Learn More สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา 1122201 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หลังเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบใฝ่รู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ร่วมกันตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมกัน Collaborative Learning และแนวคิดการเรียนรู้แบบสอนน้อยแต่เรียนรู้มาก Teach Less Learn More สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เรียนรู้แบบร่วมกัน Collaborative Learning และแนวคิดการเรียนรู้แบบสอนน้อยแต่เรียนรู้มาก Teach Less Learn More สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา 1122201 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบใฝ่รู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ร่วมกันตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมกัน Collaborative Learning แลแนวคิดการเรียนรู้แบบสอนน้อยแต่เรียนรู้มาก Teach Less Learn More ($\bar{x} = -35.95$ คะแนน) สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 (24 คะแนน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบใฝ่รู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ร่วมกันตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมกัน Collaborative Learning และแนวคิดการเรียนรู้แบบสอนน้อยแต่เรียนรู้มาก Teach Less More มีความพึงพอใจในการเรียนอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยจึงได้ปรับปรุงแก้ไขตามขั้นตอนของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนร่วมกันจนรูปแบบนี้มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้

ตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมกันของผู้เรียนระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า สื่อสังคมออนไลน์ที่นำมาใช้ในการวิจัยนี้ได้แก่ Facebook Line และสื่อที่ใช้ในการสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้แก่ Google Doc และ youtube สอดคล้องกับ อาฟิฟ ลาเต๊ะ (2555) เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ Facebook ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาแบบแผนการวิเคราะห์ข้อมูลทาง

สถิติเบื้องต้นสำหรับการวิจัยทางการศึกษา พบว่า จำนวนครั้งในการปฏิสัมพันธ์ทางการเรียนของผู้เรียน จากการจัดการเรียนรู้ด้วยเครือข่ายสังคมออนไลน์ Facebook ในภาพรวมมากกว่า 14 ครั้ง จากข้อคำถาม 14 ข้ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนปฏิบัติการกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนปฏิบัติการกับคะแนนการปฏิสัมพันธ์และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับคะแนนการปฏิสัมพันธ์เท่ากับ 0.63 0.50 และ 0.52 ตามลำดับซึ่งทุกคู่ของความสัมพันธ์ให้ผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังการจัดการจัดการเรียนรู้ด้วย เครือข่ายสังคมออนไลน์ Facebook ตามการแบ่งกลุ่ม ผู้เรียนด้วยคะแนนปฏิสัมพันธ์โดยมีคะแนนปฏิบัติการ เป็นตัวแปรร่วมไม่พบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเครือข่าย สังคมออนไลน์ Facebook ในระดับมาก และยัง สอดคล้องกับ แอนดรา อิมจำลอง (2556) เรื่อง การใช้ เฟซบุ๊กเป็นช่องทางสื่อสารการเรียนการสอน ทางด้านนิเทศศาสตร์ งานวิจัยพบว่า ทั้งผู้เรียนและผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการใช้เฟซบุ๊กเป็นช่องทาง สื่อสารเพื่อการเรียนการสอน โดยใช้เฟซบุ๊ก เป็นช่องทางสื่อสารใน 3 รูปแบบ คือ การโพสต์ (Post) การแบ่งปัน (Share) และการแสดงความคิดเห็น (Comment) การโพสต์ข้อความของผู้สอนในแต่ละข้อความผู้สอนต้องการแจ้งให้ผู้เรียนได้ทราบถึง ข้อกำหนดในการเรียนของแต่ละรายวิชา รวมถึง เอกสารประกอบการเรียน ถือว่าเป็นประโยชน์ต่อ ผู้เรียนอย่างยิ่ง ส่วนการแบ่งปันรูปภาพและไฟล์วิดีโอ

ที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับบทเรียนในแต่ละหัวข้อ เพื่อเป็น กรณีศึกษาให้แก่ผู้เรียนได้ และการแสดงความคิดเห็น ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ส่วนใหญ่เป็นการถามและ ตอบคำถามถึงปัญหาที่ผู้เรียนเกิดความสงสัยเพื่อให้ ได้คำตอบที่ชัดเจน และยังช่วยสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนได้อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

ก่อนนำรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ แบบร่วมกันของผู้เรียนระดับบัณฑิตศึกษาไปใช้ ควรละลายพฤติกรรมผู้เรียนให้สนิทสนมกัน จึงจะ สามารถพูดคุย กล้าคิด กล้าแสดงออกอย่างเป็น ธรรมชาติ ผู้เรียนจึงควรพบกันเพื่อทำกิจกรรม ละลายพฤติกรรมก่อนการเรียน

ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติ

1. ควรนำการวิจัยของรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยใช้แนวคิด การเรียนรู้แบบร่วมกันของผู้เรียนระดับบัณฑิตศึกษา ควรพัฒนาให้มีระบบฐานข้อมูลเก็บคะแนนหรือมี ปฏิสัมพันธ์ให้ผู้เรียนสามารถทดสอบความรู้ของ ตนเองได้ สามารถทราบผลการทดสอบได้ทันที
2. ควรนำทดลองกับรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยใช้แนวคิด การเรียนรู้แบบร่วมกันของผู้เรียนระดับ บัณฑิตศึกษาไปใช้กับเนื้อหาที่ต้องการลักษณะของ การระดมสมอง

เอกสารอ้างอิง

- ETDA Thailand. (2559). สืบค้นเมื่อ 31 กันยายน 2559, จาก
<https://www.facebook.com/MacThaiNews/posts/190424531368651>.
- York. (2003). Learning Materials in a Problem Based Course. Retrieved Sep 13, 2015, from
<http://www.materials.ac.uk/guides/pbl.asp>
- เทพยพงษ์ เศษคิมบง. (2554). ผลการเรียนรู้ด้วยอีเลิร์นนิ่งแบบเรียนรู้ร่วมกันผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อ
ความสามารถทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาครุ
ศาสตร์/ศึกษาศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา), มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นงลักษณ์ รุ่งวิทยาธร. (2555, มกราคม – มิถุนายน). ความคาดหวังของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการ
เรียนในระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 6(1).
- วิยะดา ลูติมีชัยมา. (2554). เครือข่ายสังคมออนไลน์: แนวโน้ม ปรากฏการณ์ และจริยธรรม. *วารสารนักบริหาร*,
30(4).
- สถาบัน กศน.ภาคกลาง สำนักงาน กศน. (2558). ความหมายและความสำคัญของ Social Media. สืบค้นเมื่อ 13
ตุลาคม 2558, จาก <http://crnfe2013.blogspot.com/2013/05/11-social-media.html>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2554). ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศในช่วงการ
ปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ.2552-2561. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- อรพรรณ พรสีมา. (2540). โครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ต้นแบบ
การเรียนรู้ทางด้านหลักทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรื.
- อาฟีพี ลาเต๊ะ. (2555). ผลการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ Facebook ที่มีต่อ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาแบบแผนการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเบื้องต้นสำหรับการวิจัยทาง
การศึกษา. ปริญญาโทหลักสูตรประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อาภากร โพธิ์ดง. (2557). ผลการจัดการเรียนรู้แบบใฝ่รู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ร่วมกันตามแนวคิดทฤษฎี
การเรียนรู้แบบร่วมมือ Collaborative Learning และแนวคิดการเรียนรู้แบบสอนน้อยแต่เรียนรู้มา Teach
Less Learn More ในรายวิชา 1122201 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาคณะครุ
ศาสตร์ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. นครสวรรค์: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครสวรรค์.
- แอนณา อิมจำลอง. (2556). การใช้เฟซบุ๊กเป็นช่องทางการสื่อสารการเรียนการสอนทางด้านนิเทศศาสตร์.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (นิเทศศาสตร์และสารสนเทศ), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Name:	Dr. Thitirussaya Ganpech
Address:	9/9 Moo 9 Tambol Bangpud Ampor Pakkret, Nonthaburi Province
Education:	Adult Education, Srinakharinwirot University
Work:	Sukhothai Thammathirat Open University